

Eco-guide

DEVELOPMENT OF ECO-EDUCATION IN SCHOOLS OF GEORGIA

- Visegrad Fund

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund.

The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe.

Մեր Նախագծի Մասին

Մեր նախագծի մասին մեր նախագիծը՝ «Էկոկրթության զարգացումը Վրաստանի դպրոցներում» Վրաստանի տարրական և միջնակարգ դպրոցներում կներկայացնի Էկոլոգիական կրթության հիմունքները: Մեր նպատակն է ընդլայնել կրթական կյուլթերի բազան, որը Վրաստանում ցանկացած ուսուցչի հասանելի կլինի:

Ցանկանում ենք ուսուցիչների իրազեկվածությունը բարձրացնել և նրանց ուշադրությունը հրավիրել բնապահպանական խնդիրների և դպրոցի դերի նկատմամբ՝ Էկոլոգիական կրթության գործընթացում: Դպրոցի մակարդակով, հենց հիմքում էլ հասարակության իրազեկվածության բարձրացումը և ուսուցումը, հետագայում հանգեցնում է ավելի Էկոլոգիական և Էկոլոգիապես բարյացակամ վերաբերմունքի և միեւնույն ժամանակ Վիշեգրադյան խմբի երկրների բնակիչների կենսամակարդակի և իրազեկվածության մակարդակի բարձրացմանը: Էկոլոգիական կրթության ոլորտում աշխատող Լեհաստանի, Սլովակիայի և Չեխիայի կազմակերպությունների փորձագետների ակտիվ մասնակցությունը հնարավորություն է տալիս կիսվել փորձով և հետագայում զարգացնել Էկոլոգիական և բնապահպանական կրթությունը Վիշեգրադյան խմբի երկրներում:

ԷԿՈԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ՎԻՉԵԳՐԱՊՅԱՆ ԽԱՔԻ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ:

Վրաստան	04
ՍԼՈՎԱԿԻԱ	10
ԼԵՂՍՏԱՆ	19
ՉԵԽԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	23
ՄԵԹՈԴՆԵՐ	30

Վրաստան

Էկոլոգիական
իրավիճակը
Վրաստանում

ԿԼԻՄԱՅԻ ՖՈՒՈՒՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄԱՐԾԱՋՐՋԱՆՈՒՄ

«IPCC»-ի նորագույն հաշվետվությունը ներկայացնում է համաշխարհային կլիմայի ճգնաժամի ծանր նկարը, որն առաջացել է ընթացող անթրոպոգեն ջերմացմամբ: Հարավային Կովկասում առատ տեղումների մակարդակի և գյուղատնտեսական և էկոլոգիական երաշտների ժամանակ տեղի է ունեցել էքստրեմալ բարձր ջերմաստիճանի նշանակալի ավելացում, որը վտանգ է առաջացրել հիդրոէլեկտրոկայանների գործառույթին:

Բացի այդ, աճել է էքստրեմալ եղանակային իրադարձությունների հաճախականությունն ու ինտենսիվությունը. Համաշխարհային օդերեութաբանական կազմակերպության հաշվետվությունում նկարագրված է 51 էքստրեմալ եղանակային իրադարձություն Հարավային Կովկասում 1990 թվականից (25 Վրաստանում). Ընդհանուր կանխատեսվող տնտեսական կորուստները (առանց մարդկային զոհի) այս էքստրեմալ եղանակային իրադարձությունների միայն մեկ երրորդի համար – ընդհանուր 17՝ հասնում է թվագրված 1,11 միլիարդ ԱՄՆ դոլարի:

Տարածաշրջանում աղտոտվածության բարձր մակարդակը այս կլիմայական աղետների հիմնական նպաստող գործոնն է: Օրինակ՝ 2020 թվականի համաշխարհային որակի գեկույցի համաձայն՝ Վրաստանը 37-րդ ամենաաղտոտված երկիրն է աշխարհում: Չնայած այս տազնապալի վիճակագրությանը, Վրաստանը հասել է հետեռդական առաջընթացի Էներգետիկ տրանզագիայի առաջընթացի կողմով: («Եղանակի փոփոխությունը Վրաստանում» 2021, Անդրեյ Կովատարիով)

ԿԼԻՄԱՅԻ ՖՈՒՈՒՍՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԵԱՆՔՆԵՐԻՆ ՂԻՄԱՊԵՆԸ՝ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ

** Ժողովրդավարական հեղափոխության շրջակներում գործարկվեց վարկանիշային համակարգ*

Վրաստանը ճանապարհ է հարթեցնում ավելի շատ դեպի բնապահպանության և կլիմայի փոփոխության դեմոկրատիա

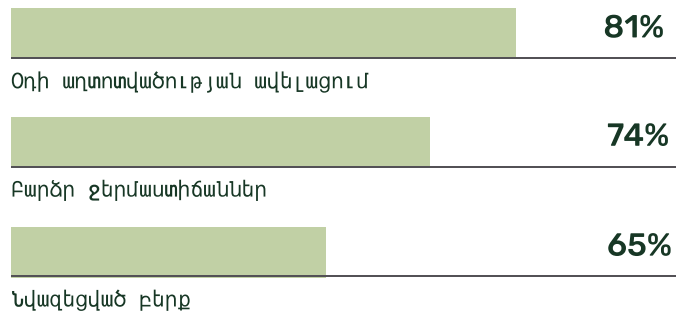
Բնապահպանական ժողովրդավարության սկզբունքները քննարկվել են երեքշաբթի՝ սեպտեմբերի 21-ին, ազգային սեմինարի ժամանակ Վրաստանում, որը կազմակերպել էր Վեսթմինստերի հիմնադրամի ժողովրդավարության համար (WFD), Վրաստանի խորհրդարանի և բնապահպանության և գյուղատնտեսության նախարարության հետ համագործակցությամբ:

Վրաստանում ավելի թափանցիկ և ներառական բնապահպանական և կլիմայի փոփոխության մենեջմենտի ստեղծման գործընթացն առաջ մղելու նպատակով: Հանդիպմանը հայտարարվել է նոր ծրագիր՝ «Էկոլոգիական ժողովրդավարության զարգացումը Վրաստանում», որը ֆինանսավորված է Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան կողմից Վրաստանում և իրականացվել WFD-ի կողմից: Վրաստանի խորհրդարանի հետ համագործակցություն: Բնապահպանական ժողովրդավարության այս եռամյա ծրագիրը ստեղծվել է նրա համար, որ մշակվի կայուն քաղաքականության կամք, որը բնապահպանության ժողովրդավարության սկզբունքներին համապատասխան՝ անհրաժեշտ է բնապահպանական և կլիմայական հարցերը լուծելու համար: Ծրագիրը կենտրոնացված կլինի քաղաքական արտոքներին աջակցելու վրա, որպեսզի ստեղծեն օրենսդրություն և քաղաքականություն, որոնք կլինեն ապացույցների վրա հիմնված, ներառական են և կկատարեն Վրաստանի ազգային մակարդակով սահմանված ներդրումը (NDC) դուրս գրված և այլ Էկոլոգիական պարտականություններ:

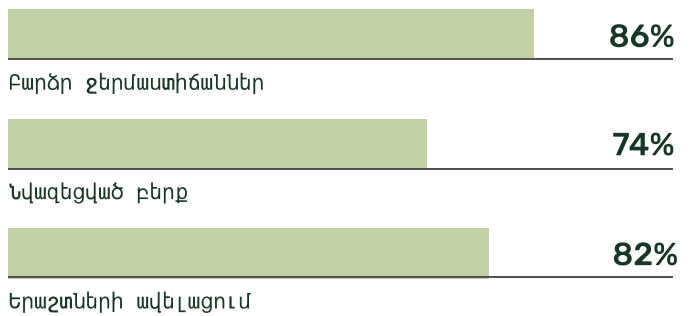
քննարկվել են նաև ազգային և համաշխարհային մասշտաբով Կրաստանի քաղաքացիների կարծիքներն ու վերաբերմունքը բնապահպանական խնդիրների և կլիմայի փոփոխության վերաբերյալ: Քաղաքում բնակվող հարցվողների շրջանում ամենահաճախ թվարկված երեք խնդիրներն են՝ օդի աղտոտվածությունը (81%), բարձր ջերմաստիճանը (74%) և բերքի նվազումը (64%): Մինչդեռ գյուղական բնակավայրերում հարցված հետազոտության մասնակիցների համար ամենախնդրահարույցն են՝ բարձր ջերմաստիճանը (86%), բերքի նվազումը (74%) և աճած երաշտը (82%):

աշխարհի առջևում կանգնած երեք ամենալուրջ խնդիրների առումով, Կրաստանի բնակչությունը առաջին տեղում է դնում կլիմայի փոփոխությունը և բնապահպանության դեգրադացիան (57%), ինչին հաջորդում են աղքատությունը, սովը և խմելու ջրի պակասը (50%) և վարակիչ հիվանդությունների տարածումը (50%): Հարցված բնակչության կարծիքով՝ Կրաստանում գոյություն ունեցող էկոլոգիական ամենալուրջ խնդիրներն են՝ օդի աղտոտվածությունը (57%), անտառահատումները (56%) և ջրի աղտոտվածությունը (31%):

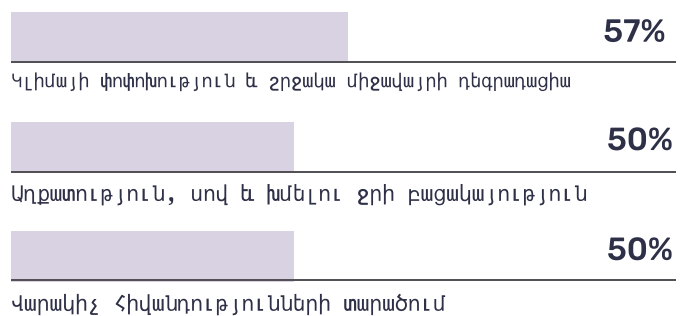
Քաղաքային հարցվողների շրջանում ամենահաճախ թվարկված խնդիրները

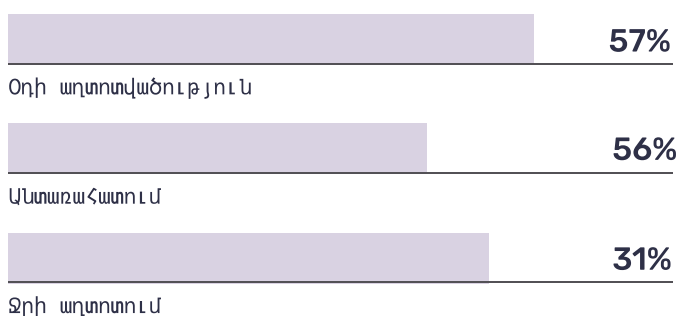
Ամենահաճախ թվարկված խնդիրները գյուղական բնակավայրերում

Երեք ամենալուրջ խնդիրները

Բնապահպանական ամենալուրջ խնդիրները

Ի՞նչ է կլիմայի փոփոխությունը

Պատկերացրեք ջերմոցը ձմռան ժամանակ: Արեւի ճառագայթները ապակու միջով թափանցում են ջերմոց, չնայած նրան, որ դրսում շատ ցուրտ է: Արեւը արագ տաքացնում է ջերմոցի ինտերիերը, նրա հողը և ներսում առկա բույսերը:

★ Խնդրեք աշակերտներին՝ փորձել անձամբ բացատրել Էկոլոգիայի ամենամեծ խնդիրը: Ավելի լավ է, եթե կոգտագործեն սեփական բառերը, ասոցիացիաները: Դուք նաև կարող եք կազմակերպել Օքսֆորդյան բանավեճ, որպեսզի դիմակայեք նաև այն մարդկանց գիտելիքներին, ովքեր ժխտում են կլիմայի փոփոխությունը:

Նույնը կարելի ասել երկրագնդի մթնոլորտի մասին: Արեւը ջերմացնում է երկրագնդի մակերեսը և մթնոլորտը, այդ ջերմության 70%-ը վերադառնում է հետ տիեզերք: Հանածո վառելիքի այրման ժամանակ արտանետված ջերմոցային գազերը, այնպիսիք, ինչպիսիք են՝ ածխաթթու գազը, մեթանը և այլն: Այն շրջապատում է մթնոլորտը և խոչընդոտում է ներթափանցած արեւի ճառագայթներին հետ տիեզերք վերադառնալ, պահում է ջերմությունը, այսինքն՝ ստեղծում է «Ջերմոցային Էֆեկտ» և արդյունքում երկրագնդի վրա բարձրանում է ջերմաստիճանը:

Ջերմոցային Էֆեկտը հայտնաբերել է Ջոզեֆ Ֆուրիեն 1824 թվականին, իսկ 1896 թվականին քանկապես ուսումնասիրել է Սվանտե Արենիուսը: Առանց ջերմոցային Էֆեկտի երկրագնդի մակերեսը այսօրվա հետ համեմատած 30°- ով ավելի սառը կլիներ: Համարվում է, որ XX դարում երկրագնդի կլիմայի գլոբալ տաքացումը պայմանավորված է մթնոլորտում ջերմոցային Էֆեկտ ունեցող գազերի կոնցենտրացիայի աճամբ:

Վերլուծեք, թե ինչպես է մարդը փոխազդում բնության
հետ և օգտագործում այն սեփական նպատակների համար:
Նշեք կոնկրետ գործողություններ և ուղորտներ

Մարդու ներդրումը կլիմայի հնարավոր թոթոխության գործընթացում՝

- ◆ Քաղաքաշինություն և բնական առաջացած տարածման վայրերի վերացումը քաղաքի շինության համար
- ◆ Էլեկտրականություն կամ էներգիայի այլ աղբյուրներ, որոնք արտադրվում են վառելիքի, ածուխի կամ բնական գազի արյունով
- ◆ Թերի և անարդյունավետ օգտագործվող ավտոմեքենաներ
- ◆ Հասարակական հավաքատեղիների վատ պլանավորումը և արվարձանների տարածքների աճը, քաղաքներում ոտքով կամ հեծանվով բարդեցված կամ ընդհանրապես անհնարին տեղաշարժը
- ◆ Գործարանները և արդյունաբերական գյուղատնտեսությունը, դրանց աղտոտող թափոնները ոչնչացնում են բնական տարածման վայրերը, քիմիական թունաքիմիկատների, հերբիցիդների և ֆունգիցիդների օգտագործում
- ◆ Մեր չափազանց ազատ ապրելակերպը, վատ մշակված և կարճատև տեղողությամբ պիտանի ապրանքները, անձնական և մշակութային անխնա սովորությունները
- ◆ Քիմիական նյութերի անառողջ ազդեցությունը, որոնք կիրառվում են, ինչպես պլաստմասսաների արտադրության, այնպես էլ մաքրող միջոցների և սննդամթերքի մեջ
- ◆ Վնասառահատումներ՝ շինարարությունների համար, ոչինչ չտվող գյուղատնտեսության, թղթից պատրաստվող ապրանքի արտադրության կամ այլ անհարկի «առարկաների» պատրաստման համար

Եվ ամենակարևորը, արդյո՞ք դա նույնիսկ կարելի է

երբ, որ մենք գիտենք առաջացնող պատճառը, թե, որն է կլիմայի փոփոխության պատճառը, դա կարող է մեզ օգնել սահմանել, թե ինչպես հոգ տանենք մեր մոլորակի և նրա ռեսուրսների մասին. Արդյո՞ք, մենք մեր ապրելակերպով խոչընդոտում ենք անտառահատումների կամ բնական միջավայրերի ոչնչացման, նավթային պաշարների անարդյունավետ կամ ոչ տնտեսական օգտագործման վերաբերմունքը: Մենք կարող ենք փոփոխություն մտցնել նշված պրաքտիկայում ոչ, թե այն պատճառով, որ դա կլիմայի փոփոխություն է առաջացնում և անկախ նրանից, թե արդյոք մեր գործողությունները լրջորեն կազդեն կլիմայի փոփոխության վրա ապագայում:

ՍԼՈՎԱԿԻԱ

Բնապահպանական
կրթությունն Սլովակիայում
է ինչու է անհրաժեշտ
երեխաներին սովորել այն

Ներածություն

Սլովակ երեխաները վաղ տարիքից սովորում են կանոններ և պրոբլեմաթիկական վարքագիծ, որն այսօր հիմնական որոշիչն է այնպիսի միտումների, ինչպիսին է գրոյական թափոնը: Նման վարքագծի մի մասն է՝

Բուկինիստ հագուստի օգտագործում-Սլովակիայում տեղական համայնքների միջև կան շատ համապատասխան խանութներ և փոխանակման կետեր;

Թափոնների տարանջատում – կարենորագույն հարցերից մեկը, որը ներառում է այնպիսի ասպեկտներ, ինչպիսիք են օգտագործ յուղի թեման և հատուկ մեխանիզմներում պլաստմասե շշերի վերադարձը;

Սլովակիայի ներկայիս վարչապետը Սլովակիայում «Հավալուսն հաշիվ» ֆիլմի / գրական ստեղծագործության գլխավոր կին հերոսի կենդանի նախատիպն է:

Էկոլոգիական կրթություն Սևոպակիայում

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ՝

Երկրագնդի վրա կյանքի պահպանման
խնդիրը դառնում է համաշխարհային
մարտահրավեր: Այս առարկայի
նպատակն է նպաստել աշակերտի
անհատականության զարգացմանն
այպես, որ գիտելիքների և
հմտությունների առումով, նրանք,
հիմնվելով երկրագնդի վրա կյանքը
կառավարող հմացության վրա,
կարողանան հասկանալ, վերլուծել
և գնահատել մարդու և նրա շրջակա
միջավայրի միջև
հարաբերությունները:

ԷԿՈԼՈԳԻՎԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

01.

Մարդու ամենօրյա ակտիվությունների և շրջակա միջավայրի նկատմամբ վերաբերմունքի համար անհրաժեշտ ունակությունների զարգացում;

02.

Բնապահպանական ոլորտում համագործակցության զարգացում և տեղական, տարածաշրջանային և միջազգային մակարդակներում դրա ձեավորումը;

03.

Այն սոցիալական և մշակութային ազդեցությունների ըմբռնում, որոնք սահմանում են մարդկային արժեքները և վարքագծերը, այն անհատական պատասխանատվության մասին տեղեկացվածություն, որոնք վերաբերում են մարդու՝ որպես սպառողի և արտադրողի, հարաբերությանը շրջակա միջավայրի հետ;

04.

Ռինենալ շրջակա միջավայրի վիճակի մասին օբյեկտիվ և հուսալի տեղեկատվության հասանելիություն և այդ հարցի վերաբերյալ հաղորդակցության հնարավորություն; կարողանալ ռացիոնալ կերպով պաշտպանել սեփական դիրքորոշումը, կարծիքը և տեսակետը;

05.

Կենցաղային գործունեության և շրջակա միջավայրի նկատմամբ մարդու վերաբերմունքի համար անհրաժեշտ հմտությունների ծեփորում.

Տվյալների, հաղորդակցման տեխնոլոգիաների և միջոցների կիրառումը տեղեկատվություն հավաքելու, մշակելու և սեփական աշխատանքը ներկայացնելու համար.

Հասկանալ կայուն զարգացման կարելիությունը՝ որպես մարդկային հասարակության հետագա զարգացման դրական հեռանկարի կարելիություն.

Գործնական ուսուցման միջոցով աջակցել շրջակա միջավայրի ստեղծման և պաշտպանությանն ուղղված ակտիվ մոտեցմանը.

Առողջ ապրելակերպի համար ամրապնդել պատասխանատվության զգացումը և շրջակա միջավայրի գեղագիտական արժեքների ընկալումը. բնապահպանական ակտիվությունների արժեքային համակարգի խորացում, զարգացում և ամրապնդում.

Թիմային աշխատանքի, առաջադրանքների բաշխման և պատասխանատվության ստանձման հմտությունների զարգացում:

Որտե՞ղ են սովորում սլովակ երեխաները Էկոլոգիայի մասին:

Այն վայրերի և գաղափարների
ցանկը, որոնք տանն էլ կարող
եք ստեղծել:

Սլովակ երեխաները
պրոէկոլոգիական վարքագծի
մասին սովորում են դպրոցում,
դասերի ժամանակ, սակայն այդ
ժամերը բավարար չեն և
անհրաժեշտ են նաև
արտադասարանական
ակտիվություններ:

Ամենից հաճախ

Անտառապահները, Էկոլոգները և
ուրիշները դասին խոսում են
աշակերտների հետ:

Երեխաներին տանում են հատուկ
վայրեր և դասերն անցկացնում
են տեղում, օրինակ՝ բնական
անտառում:

ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑ (LESNÁ ŠKOLA)

Նորակառույց ուսումնական կենտրոնները, ցուցադրական օբյեկտները, ուսումնական զբոսանքի արահետները և անտառի մասնագետ ուսուցիչները թիրախային խմբին կտվորեցնեն անտառը 10,000 քառ.մ. ավելի մակերեսային տարածքում: Դպրոցն իր նորարարական հայեցակարգով պարունակում է 4,100 քառ.մ. մակերեսի տարածք, գտնվում է քաղաքում և գործընթացին ավելացնում է տեսողական զննման և ուսուցման տարրեր, որը նպաստում է գործնական հմտությունների զարգացմանը:

ԳԵՈՊԱՐԿԵՐ

Բացի հասարակության կրթությունից և ուսուցումից գեոպարկերում իրականացվում են նաև գիտական հետազոտություններ և անկենդան բնության պաշտպանական գործունեություններ:

Իսկ սա կարելի է ոչ միայն երկրաբանական, այլ նաև հնագիտական, տնտեսական և մշակութային արժեքների տեսանկյունից: Գեոպարկերը ստեղծվել են UNESCO -ի նախաձեռնության աջակցությամբ: Սլովակիան այս տրենդին միացավ 2000 թվականին, երբ Սլովակիայի Հանրապետության կառավարությունը հաստատեց գեոպարկերի հայեցակարգը: Ներկայումս Սլովակիայում կան երեք գործող գեոպարկեր՝ Բանկոշտիավսիցկ, Բանկոբիստոնիցկ և Նովոհրադ-Նոգրադ: Լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք գտնել գեոպարկերի կայք էջում՝ <http://www.geopark.sk/>

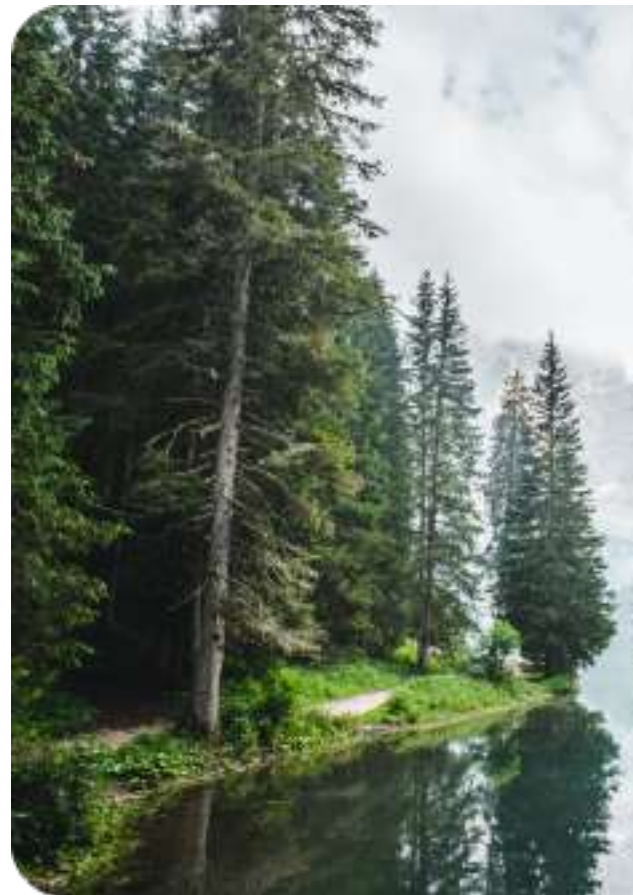

ԷԿՈԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ

ՍևոՎակիայի Հանրապետության շրջակա միջավայրի պահպանության նախարարությունը, նրա ենթակա և գործընկեր կազմակերպությունները, մինչև 2025 թվականի բնապահպանական կրթության, կրթության և իրազեկման վարչական Հայեցակարգի Համապատասխան մշակում են ծրագրեր, նախագծեր և տարբեր ակտիվություններ:
Հավաքագրված տվյալների հիման վրա արդեն կազմվել է Համայնքային կրթության և տրենինգների ուղորդում գործող կազմակերպությունների հիմնական ակտիվությունների քարտեզը:

ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԱԶ ՍԼՈՎԱԿԻԱ

Կրթության, տրենինգի և բնապահպանական գիտակցության Հարցը գրված է ՍևոՎակիայի Հանրապետության բնապահպանական քաղաքականության ռազմավարությունում մինչև 2030 թվականը՝ ավելի կանաչ ՍևոՎակիա; Ռազմավարության 13-րդ գլխում ասվում է, որ բնապահպանական կրթությունը և ուսումը անհրաժեշտ են բոլոր տարիքի մարդկանց համար: Վերոնշյալի նպատակն է բարելավել ծեական և ոչ ծեական բնապահպանական կրթության և լուսավորության համակարգը, ինչպես նաև կայուն զարգացման կրթությունը: Միևնույն ժամանակ դա ոչ ծեական կրթության միջոցով պետք է առաջացնի պատասխանատու արտադրություն, սպառման զարգացում և բնական ռեսուրսների պահպանում և մշակութային ու բնական ժառանգությանը հիմնվելով Էկոլոգիական գիտակցության բարձրացում:

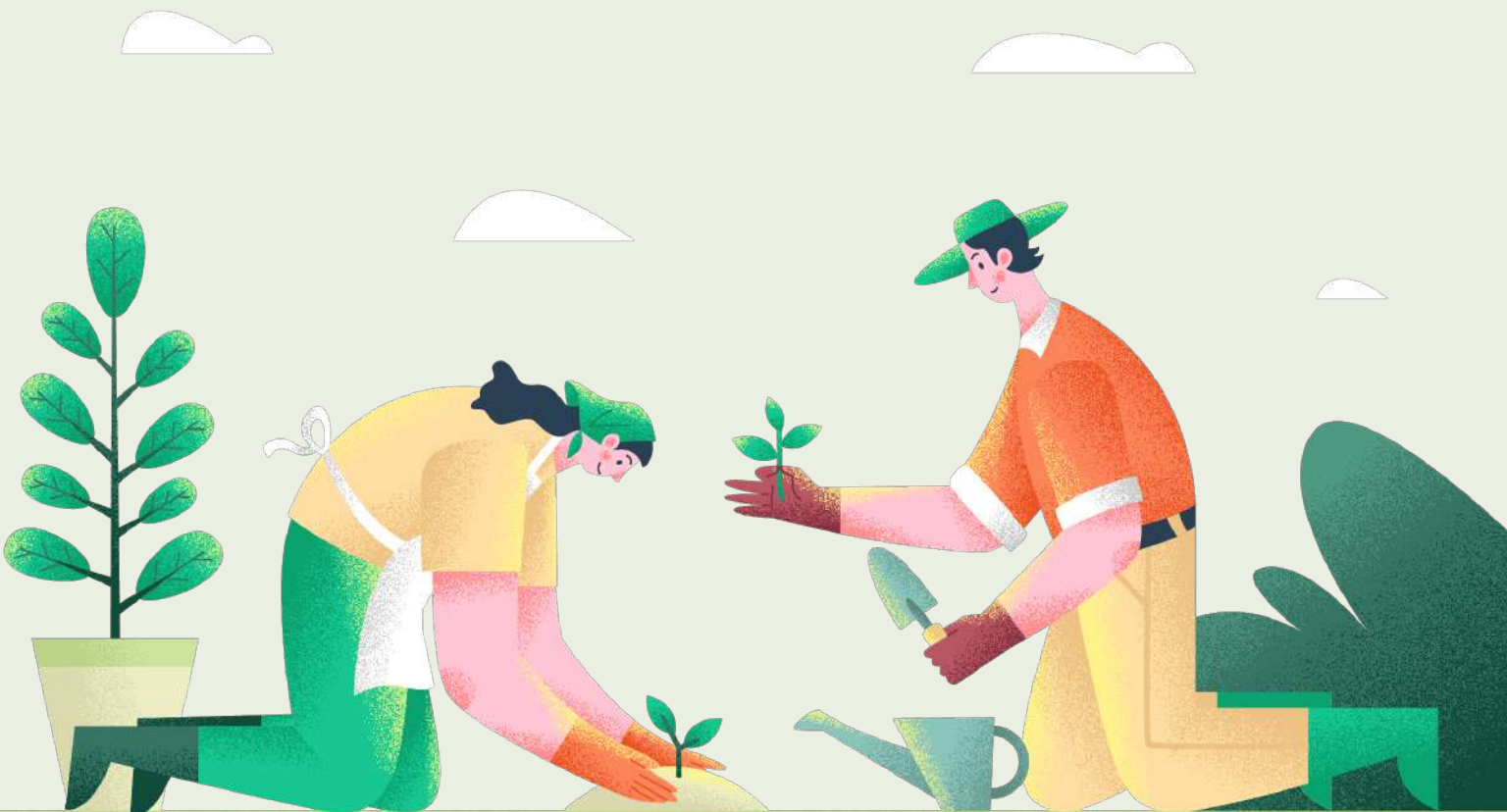
EWOBX

Բնապահպանական կրթության և լուսավորության մասին ամբողջական տեղեկատվությունը կենտրոնացված է EWOBX կայք էջում: Կայք էջը պարունակում է նորագույն նորությունները ոչ միայն աշխարհի շուրջ, շրջակա միջավայրի պահպանման ոլորտում նոր լուրերի և Եվրոմիության Էկոլոգիայի ոլորտում ընթացող գործընթացների մասին, այլև՝ տեղեկատվություն Սևոպակիայի տարածաշրջաններից, քաղաքներից, քաղաքապետարաններից, ոչ կառավարական կազմակերպություններից, դպրոցներից և ուսումնական հաստատություններից:

ԼԵՀՎՍՏԱՆ

Բնապահպանական
կրթություն
և հաստանում

Էկո- դպրոցը՝

դա ընդհանուր ազգային
կրթական ծրագիր է,
որն իրականացվում է
դպրոցներում,
մանկապարտեզներում և
ուսումնական
հաստատություններում:

Նախագիծը ստեղծվել է
տարբեր
հաստատությունների
ցանցեր ձևակերպելու
համար, որոնք,
համագործակցության
միջոցով, փոխում են
գաղափարները, թե
ինչպես պետք է լինի
նոր սերունդի
Էկոլոգիական
գիտակցության
ձևավորումը:

1. Սոցիալական ընկալման մեջ
համապատասխան տեղ տալ շրջակա
միջավայրի դեգրադացիայի խնդրին և
նպաստել ապագա սերունդների վրա այս
խնդրի ազդեցության քննարկմանը.

2. Օգնելք յուրաքանչյուր մարդու
գիտակցել, որ իրենց իմաստուն
որոշումները և արարքները առօրյա
կյանքում ազդեցություն են թողնում
բնական շրջակա միջավայրի վիճակի
վրա.

3. Աշակերտների և
նախադպրոցականների գիտելիքների
ընդլայնում Էկոլոգիայի և շրջակա
միջավայրի պաշտպանության ոլորտի
հարցերի վերաբերյալ, հատուկ
շեշտելով շրջակա միջավայրի
դեգրադացիայի ազդեցությունը այն
օրգանիզմների կյանքի և առողջության
վրա, որոնց հանդիպում ենք
դրանցում.

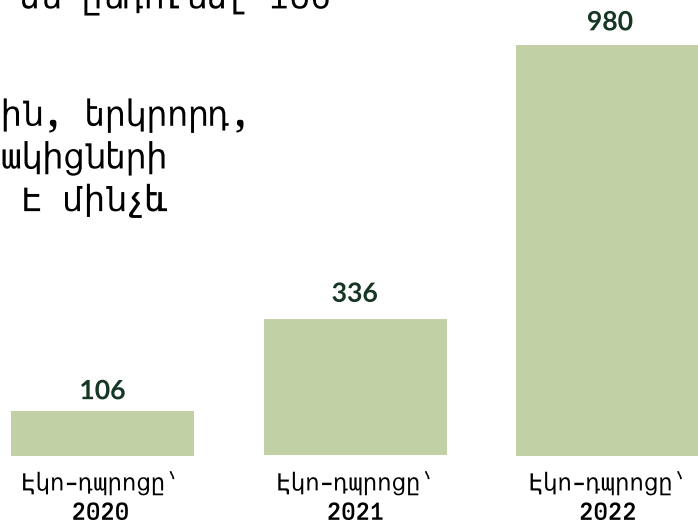
4. Ուսանողներին խրախուսելը, որ
ակտիվորեն գործեն ի շահ շրջակա
միջավայրի՝ մասնակցելով
ակտիվություններում,
միջոցառումներին և այլ
առեկոլոգիական նախագծերում, ինչը
նրանց տալիս է այն զգացողությունը,
որ անձնական ազդեցություն են
ունենում շրջակա միջավայրի վիճակի
փոփոխությունների վրա.

5. աշակերտների այնպիսի
վերաբերմունքի ձևավորում, որ նրանք
սեփական սովորույթները փոխելով
պայքարեն շրջակա միջավայրի
դեգրեդացիայի դեմ, իրենց
համայնքներում, երկրում և ամբողջ
աշխարհում:

2019/2020 ուսումնական տարիներին, առաջին, Էկո դպրոց 2020 նախագծում մասնակցություն են ընդունել 106 ուսումնական հաստատություններ:

2020/2021 ուսումնական տարիներին, երկրորդ, Էկո-դպրոց 2021 նախագծում մասնակիցների քանակը ամբողջ Լեհաստանից աճել է մինչև 336 հաստատություն:

Երրորդ, Էկո-դպրոց 2022 նախագիծը դեռ ԷԼԻ ընթանում է և դիմորդ հաստատությունների քանակն արդեն 980 է:

01.

Էկոլոգիական ակցիա (ինչպիսիք են՝ դասարանում առանց պլաստմասսի Սուրբ Ծնունդը, աշխարհը մաքրելը, Էկոլոգիական պիկնիկը, ծառատունկը, թափոնների հավաքելը, սննդի հավաքելը կացարանների կենդանիների համար, ԷԼԵկտրոնային սարքավորումների թափոնների հավաքումը);

02.

դպրոցական կամ միջազգային Էկոլոգիական միջոցառում (ինչպիսիք են՝ անտառի օրը, երկրագնդի օրը);

03.

դպրոցական մրցույթ Էկոլոգիայի/բնապահպանության ոլորտում (ինչպիսիք են՝ գիտելիքի մրցույթ, Էկոլոգիական պլակատների մրցույթ, բնության լուսանկարների մրցույթ, գրական մրցույթ, - բանաստեղծություն, շարադրություն, կոմիքս բնության գեղեցկության մասին);

04.

բնապահպանությանը նվիրված թերթ դպրոցի /մանկապարտեզի հոլիում կամ դասասենյակում (օր՝. Այնպիսի թեմաների վերաբերյալ, ինչպիսիք են՝ սովորենք մեղունների մասին, անհետացման եզրին գտնվող տեսակները, թափոնների ամբողջական տարրալուծման համար պահանջվող ժամանակը, օդի աղտոտվածության ազդեցությունը մարդու կյանքի և առողջության վրա, համաշխարհային վտանգները);

05.

դաշտային դաս/դաշտային ակտիվություններ /Էքսկուրսիա բնության գրկում (օր՝ ազգային այգում, լանդշաֆտային այգում, անտառում, բնության պատմության թանգարանում, անտառային գոտում);

մեկ տարվա համագործակցությունից հետո, ուսուցիչները, ովքեր կատարել են նախագծային առաջադրանքներ և համապատասխան գործունեության կատարման մասին ուղարկել են Էկո-հաշվետվությունը և պահանջված հավելվածները, կստանան տվյալ տարվա «Էկոլոգիայի խթանող» կոչումը, օրինակ՝ Էկոլոգիայի խթանող 2022;

բոլոր հաստատությունները, որտեղ իրագործվել են նախագծական առաջադրանքներ, ինչը հաստատվում է Էկո-հաշվետվությամբ, ստանում է հետեյան կոչումը՝ Էկո-դպրոց/ Էկո-մանկապարտեզ / Էկո-գործարան տվյալ տարվա համար, օր.՝ Էկո-դպրոց 2022;

ԷԿՈ- ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ՉԵԽԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Ռեզյուլտ

Չեխիայի հանրապետությունում սախադարոցական տարիքի երեխաների մեծամասնությունը (85%) հաճախում է մանկապարտեզ: Չեխիայի ուսումնական ծրագրում, անվանումով- շրջանակ կրթական ծրագիր սախադարոցական կրթության համար՝ «բնություն» կամ «բնական» բառերը 20-անգամ նշված են 46 էջանոց փաստաթղթում: Ծրագրում գրված մի քանի նպատակներ կապված են բնության հետ, այսինքն՝ այցելել բնություն, ծանոթանալ բնության հետ, ուրախանալ բնությունով, պաշտպանել բնությունը և այլն:

Ավանդական Չեխական մանկապարտեզում ուսուցիչները երեխաների հետ դուրս են գալիս, «եթե եղանակը լավ է»: Իսկ դա նշանակում է, որ նրանք հազվադեպ են դուրս գալիս տարվա որոշակի ժամանակահատվածներում, հատկապես ծմռանը: Չեխիայի անտառի մանկապարտեզների համար տեղաշարժը 15 տարի առաջ է հիմնվել: Չեխիայի հանրապետությունում հիմա գրեթե 150 անտառի մանկապարտեզ կա: Դրանք ինամում և ուսուցանում են մոտ 3000 երեխայի: Չեխիայի հանրապետության մանկապարտեզների վրա նաև ազդեցություն են թողնում դպրոցի պարտեզները բնական պարտեզների վերածելու շարժումը և «Դուրս արի» շարժումը:

Աղբյուր՝ Չեխիայի սախադարոցական տարիքի երեխաների պատկերացումները բնության մասին, Կատերինա Յանկարիկովա

Լանդշաֆտ խաչմերուկի վրա՝ Նախարարության ծրագիր ամբողջ երկրի համար

2022 թվականի վերջին, բնապահպանական կրթության կենտրոնը SEVER, բնապահպանության նախարարության հետ համագործակցելով հրապարակել է « Լանդշաֆտ խաչմերուկի վրա» գործիքի նորացված ընդլայնված տարբերակը: Ծրագիրը, որը բաղկացած է ներսի և դրսի դասերից, ուսուցիչները կարող են օգտվել տարրական և միջնակարգ դպրոցների 2- րդ դասարանի ուսուցիչների կողմից:

Դա չորս ժամանոց միջառարկայական կրթական ծրագիր է, որը թեմատիկ Լանդշաֆտի օրինակով մեզ ցույց է տալիս, թե ինչպես կարելի է բնապահպանական հարցերը ներկայացնել տարբեր առարկաներում և միենույն ժամանակ ներկայացնում է բավական լայն թեմա, որը կարող է կիրառվել, օրինակ՝ դպրոցային մասշտաբի նախագծի համար, թեմատիկ օրվա համար կամ բազմօրյա դասընթացների շրջանակներում: Ծրագիրը կազմված է 6 Լրացուցիչ վարժություններից, սակայն դրանցից յուրաքանչյուրը ուսուցիչը կարող է հրականացնել ինքնուրույն: Նրանց նպատակն է Չեխիայի հանրապետությունում ներկայացնել մարդու Լանդշաֆտի օգտագործման հարցերը այստեղ հաստատման առաջին օրվանից մինչև այսօր, ցույց տալ վերականգնվող և չվերականգնվող ռեսուրսների դրական և բացասական օրինակներ, բացահայտել արդի բնապահպանական խնդիրների աղբյուրները և այդ խնդիրների լուծման ուղիները և կապը կայուն զարգացման սկզբունքների հետ:

Դասասենյակային ակտիվությունների շարքին հաջորդում է չորս ժամանոց դաշտային աշխատանքի ծրագիրը «Կայուն տարածաշրջան» անվանումով: Այստեղ, աշակերտներին հնարավորություն է տրվում գնահատել տարածաշրջանը ըստ ընտրված կայունության ցուցանիշների, դպրոցում զբոսնելիս՝ տվյալ դեպքում ցուցանիշները, որոնք կապված են Լանդշաֆտի և շրջակա միջավայրի վարքագծի հետ (օրինակ՝ անտառածածկույթի մասնաբաժինը Չեխիայի հանրապետության ամբողջական տարածքում, «Լանդշաֆտի ներծծողականությունը աճում է վայրի օրգանիզմների միգրացիայի համար», «Լանդշաֆտից ջրի արտահոսքը զգալիորեն դանդաղում է»): Տարածաշրջանում առկա վիճակի պահպանման կամ բարելավման համար, ուսանողներն ինքնուրույն աշխատանքի տեսքով առաջարկում են համապատասխան որոշումներ:

Վերը նկարագրված բոլոր ակտիվությունները բազմիցս ստուգվել են դպրոցների համար մշակված ստացիոնար և կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացման ընթացքում, հաստատվել են դպրոցական պրակտիկայում ուսուցիչների կողմից, որոնց հետ մենք երկար ժամանակ է համագործակցում ենք և, ովքեր մասնակցում էին նաև խորհրդատուների տեսքով գործիքի մշակման ժամանակ: Ուսուցիչների համար օգտակար է ունիվերսալ, շարժական գործիք կիրառելու հնարավորությունը, որը կարող է օգտագործվել ամբողջ Չեխիայի տարածքում: Իսկ սա միեւնույն ժամանակ տեղական միջավայրում կոնկրետ դպրոցի դաշտային ակտիվությունների կապի հնարավորություն է տալիս:

«Լանդշաֆտ խաչմերուկի վրա» առաջարկում է մեզ ակտիվությունների մանրամասն նկարագրություն, այդ թվում նաև անհրաժեշտ հավելվածները, ինչպիսիք են տեսողական նյութերը կամ աշխատաթերթերը, մեթոդաբանությունը և ուսուցիչների համար տեղեկատվություն:

Ուրախ կլինենք, եթե հնարավորինս շատ ուսուցիչներ օգտագործեն գործիքը և մեզ տրամադրեն իրենց կարծիքը: Եթե հետաքրքրված եք ավելի խորը նայելու Լանդշաֆտի թեմային և տեսնել մեր դասերը ձեր ուսանողների հետ, կարող եք պատվիրել «Լանդշաֆտը խաչմերուկի վրա»

www.sever.ekologickavychova.cz/e-shop

«Լանդշաֆտը խաչմերուկի վրա» ֆայլը հրապարակվել է բնապահպանական կրթության կենտրոնի SEVER Horní Maršov-ի կողմից, որը գործում է բնապահպանության նախարարության աջակցությամբ, որպես «Լանդշաֆտը խաչմերուկի վրա» նախագծի մաս՝ (կայունի և անկայունի միջև) նորարարություն և ուսումնական ծրագրի ընդլայնում»:

Վեբ-ընթացակետ: https://www.ekologickavychova.cz/բնապահպանության_նախարարություն_www.mzp.cz

Կանաչ կառույցների՝ ընտրությունն ապագայի համար

Էկոլոգիական շինարարությունը հիմնվում է առողջ բնական նյութերի ընտրության և էներգախնայող շինարարության վրա: Օգտագործվում են մաքուր, վերականգնվող էներգիաներ. Գործընթացը ներառում է շենքերի ռացիոնալ օգտագործում և շինանյութերի և կառույցների բարձր ամրություն:

Կայուն զարգացման ոգով
կրթությունն առաջին
հերթին ապագայի
պլանավորումն է և
պռոնեկոլոգիական
վերաբերմունքի
ծնավորումը: Դա
ապրելակերպ է, որը պետք
է հիմնված լինի մոլորակի
համար ամենալավ
ընտրության վրա: Նաև
այնպիսի կարևոր հարցի
առումով, ինչպիսին է, թե
ինչպես և որտեղ ենք
ապրում:

«Ի՞նչու է մեզ պետք Էկոլոգիական շինարարությունը»:

Համաշխարհային կանաչ շինության խորհրդի գեկույնի
համաձայն՝ 2050 թվականի համար Էներգիայի պահանջարկը
կաճի 50%-ով, շինությունների բաժինը գլոբալ ածխաթու
գազի էմիսիայում 39% է, իսկ գլոբալ սառման մեջ՝
50%: Մարդկանց 91%-ն ապրում է այնպիսի վայրերում,
որտեղ օդի աղտոտվածության մակարդակը գերազանցում է
Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության
խորհուրդներին: Դա նշանակում է հսկայական
մարտահրավերներ կանաչ շենքի համար՝ կլիմայի,
ռեսուրսների և առողջության տեսանկյունից:

Էկոլոգիապես մաքուր նյութեր

Կայուն շինարարության ոգով շենքերի կառուցման ժամանակատեղի է օգտագործվեն բնական ռեսուրսներ, ինչպիսիք են՝ ավազը, կիրը, կավը կամ գիպսը: Շինարարական արտադրանքի արտադրության համար խորհուրդ է տրվում օգտագործել հնարավորինս քիչ էներգիա և շրջակա միջավայրի համար վնասակար թափոններ չարձակել: Նման որոշումների շնորհիվ շենքերը էներգախնայող են, ծայնամեկուսիչ և հրակայուն և ունեն լավ միկրոկլիմա: Այստեղ պետք է նշել, որ բնապահպանական ասպեկտը չի ավարտվում օբյեկտի կառուցմամբ, դա վերաբերում է նաև դրա դիմացկունությանը և քանդելուց հետո օգտագործվող նյութերի վերամշակման հնարավորությանը»:

աղբյուր՝ www.planradar.com

ՄԵԹՈԴՆԵՐ :

01.

Շրջակա միջավայրի
պահպանմամբ
ակտիվություններ
և դպրոց

02.

Տոսախի կուլտիվացիա
Կոլխերթիում

03.

Տարածվել
Համայնքում

04.

Խնդրի
նույնականացում

05.

Մայրիկի կուլտիվացիա

06.

Էկո-ակտիվիստ

Ինչպես արդյունավետ կերպով դասավանդենք բնապահպանական կրթությունը

*Մենք եւ աշակերտներն ինչքան ավելի
լավ հասկանանք, որ Էկոլոգիան մեր
ընդհանուր պատասխանատվությունն
է, այքան ավելի լավ: Անհրաժեշտ է
փորձենք բոլորին ցույց տալ հարցի
կարեւորությունը*

- Լինենք պատասխանատու մեր արարքների համար
- Որ յուրաքանչյուր արարքին հաջորդում է (են) արձագանք/հետեանքներ
- Որ մեզանից յուրաքանչյուրն ունենում է ազդեցություն մեր կյանքի վրա
- Կանոն առաջին

1. «Վառու» Էֆեկտը – գտնել ամենախորը «Ինչու»

Հասկացրեք աշակերտներին, թե որքան կարևոր է իրենց համար կրթությունը. նրանց օգնեք հասկանալ, թե որն է իրենց համար ամենակարևորը և ինչպես է այս ամենը վերաբերում Էկոլոգիային:

Առաջադրանքը կարող է կատարվել խմբային՝ վորքշոփի ժամանակ, կամ անհատական՝ տնային առաջադրանքը կատարելու ժամանակ: Պատասխանները կարող են տրվել տարբեր ձևերով՝ դա կարող է լինել խաղ, որտեղ աշակերտները միմյանց ցույց են տալիս պատասխանները, նկարում կամ պարզապես նշումներ են անում տետրում:

Առաջադրանքներ ուսանողների / աշակերտների համար

Լավ վարժությունն է ծեր նպատակից և պատճառից հետո նախադասության մեջ գրել՝

✦ Հարցրեք ինքներդ ձեզ՝ ինչու, ինչու է այս նպատակը կարևոր ձեզ համար, ինչու ունի սա կարեորություն:

Ես ուզում եմ _____
քանի, որ _____

Իջեք խորքերը: Շարունակեք հարցը – ինչու: Ինչու ունի սա կարեորություն,

Ինչու հիմա, որքան ավելի խորանաք այս հարցի մեջ, այնքան, ինքներդ ձեր և ձեզ համար իսկապես կարևոր հարցերի մասին ավելի շատ բան կհիմանաք:

2. Այստեղ եւ հիմա՝ գտեք բոլորիդ համար կարեւոր պատճառը:

Խնդրեք աշակերտներին քննարկել Էկոլոգիան տեղական համայնքի, տեղում առկա խնդիրների համատեքստում:

Հետազոտություններ, որ ինչքան ավելի մոտ ենք խնդրին, ավելի շատ ենք ինքներս մեզ նույնացնում դրա հետ: Անվանենք կոնկրետ խնդիրը:

Օրինակ, եթե մենք դիտարկում ենք անհետացման եզրին գտնվող տեսակներին, ապա գտեք այդպիսի կենդանի եւ անվանակոչեք այն; խնդրեք աշակերտներին այդ կենդանու հետ կապված պատմություն հորինել; այնպես, որ կոնկրետ այդ կենդանին լինի վտանգի տակ գտնվող բոլոր տեսակների խորհրդանիշը:

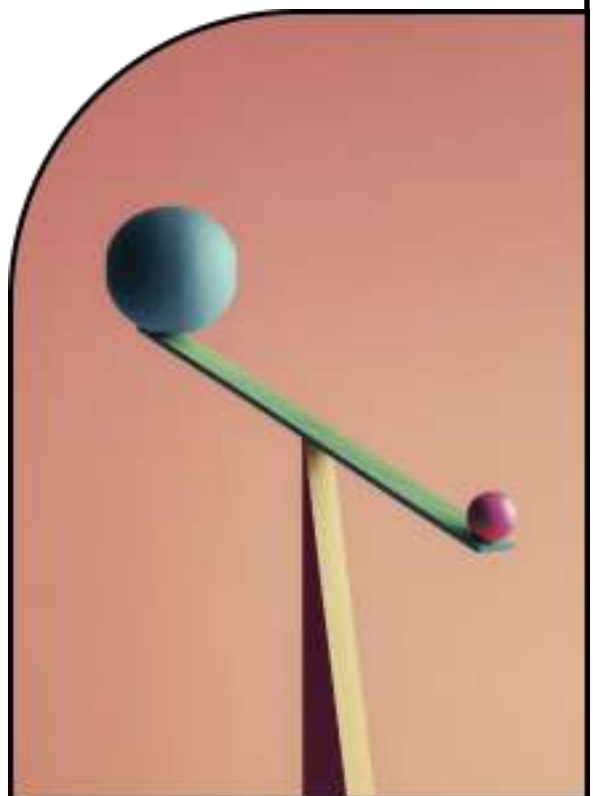

3. Մարդկային սանդղակ – պարզեք, թե ինչ է հայտնի: Շեշտը դրեք Էմոցիաների վրա

Փոփոխությունը սկսվում է Էմոցիաներով: Եթե աշակերտների մոտ առաջացնենք Էմոցիաներ, կկարողանանք նրանց մեջ ստեղծել պրոբլեմաթիկական վերաբերմունքներ:

Ուստի, կարելի է փաստերի տեսականորեն ցույց տալը, երեակայության գործընթացին ներգրավելը: Օրինակ, կարող եք ցույց տալ թափոնների «Կոզու վրա», որը ազատ լողում է օվկիանոսում և, որը Տեխաս նահանգի չափ է և ավելի մեծ: Արդյունքում բոլորը հեշտությամբ կպատկերացնեն, թե ինչքան մեծ է այս խնդիրը. թե որքան մեծ վտանգ է ներկայացնում այն մոլորակի համար:

- ✦ Խնդրեք աշակերտներին կիսվել , թե ինչն է նրանց տալիս գործելու մոտիվացիա և ինչու:
- ✦ Խնդրեք նրանց խոսել Էկոլոգիական խնդիրների մասին Էմոցիաների Լեզվով:

4. Հիշողությունը որպես կեռիկ - Գտնք որքան Հնարավոր է շատ կեռիկներ

Ինչքան ինչ-որ բան ավելի շատ տարբերվի նրանից, ինչը գիտենք և ինչին սովոր ենք, այնքան ավելի լավ ենք հիշում դա: Ամենը, ինչը, որ միջինից ավելի է և մեզ դուրս է հանում ամենօրյա ռուտինայից, ավելի հեշտ հիշվող է:

Դրա համար, օրինակ՝ տղամարդուն ավելի լավ կհիշենք Էլեգանտ կոստյումով և կարմիր սպորտային կոշիկներով, քան համապատասխան կոշիկներով, քանի, որ սպորտային կոշիկները չեն համապատասխանում նման կերպարին:

★ *Խոսեք աշակերտների հետ Էկոլոգիայի մասին այնպես, որ նրանք դուր գան իրենց ռուտինայից. Տվեք նրանց զարմացնողի փաստեր կամ խնդրեք անձամբ գտնեն դրանք:*

★ *Անցկացրեք պատմություն պատմելու վարժություն օգտագործելով իրական տեղեկություն, բայց, օրինակ՝ այն տեղափոխելով հորինված իրականություն:*

Ինչպես սովորեցնենք բնպահպանական կրթություն

*Ի՞նչ անենք: Ինչպե՞ս սկսենք
հրավիճակը բարելավել:*

- ✦ *Սկսեք ձեր սեփական բակը մաքրելով: Որպեսզի կասեցնենք մասշտաբային և արագ աճող շրջակա միջավայրի դեգրադացումը, անհրաժեշտ է խորը փոփոխություններ կատարել յուրաքանչյուր մարդու գիտակցության մեջ:*
- ✦ *Կարևոր է հասարակությանը կրթել վաղ տարիքից, որպեսզի բոլորը գիտակցեն, որ հրենց պատասխանատու արարքները կարող են նպաստել մեր շրջակա միջավայրի դեգրադացման նվազեցմանը:*
- ✦ *Երբ մտածում ենք, որ ապագա սերունդները պետք է մաքուր միջավայրում ապրեն, կարևոր է յուրաքանչյուր մարդու մեջ զարգացնել պռոբլեմաթիվական վարքագիծը:*

Էկոլոգիական կրթությունը պետք է սկսենք մանկապարտեզից.

Երեխաները սովորում են բոլորից լավ, նրանք միշտ ցանկանում են գործել և հենց նրանցից պետք է սկսենք Էկոլոգիական կրթությունը:

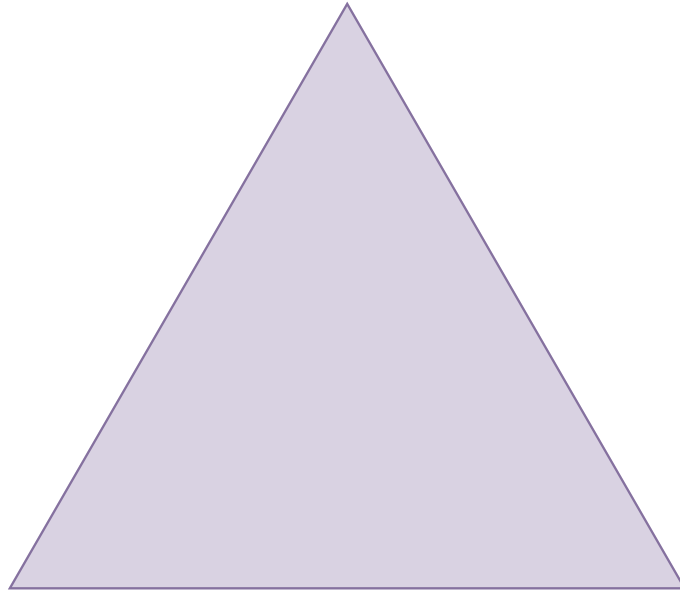
Երեխաները նաև իրենց ծնողների և ավագ քույր-եղբայրների հիանալի դաստիարակներ են, նրանք հաճախ խորհուրդներ են տալիս ընտանիքի անդամներին, թե ինչ պետք է անել, ինչ փոխել շրջակա միջավայրի մասին հոգալու համար:

Բնապահպանական կրթության ընթացքում աշակերտը՝

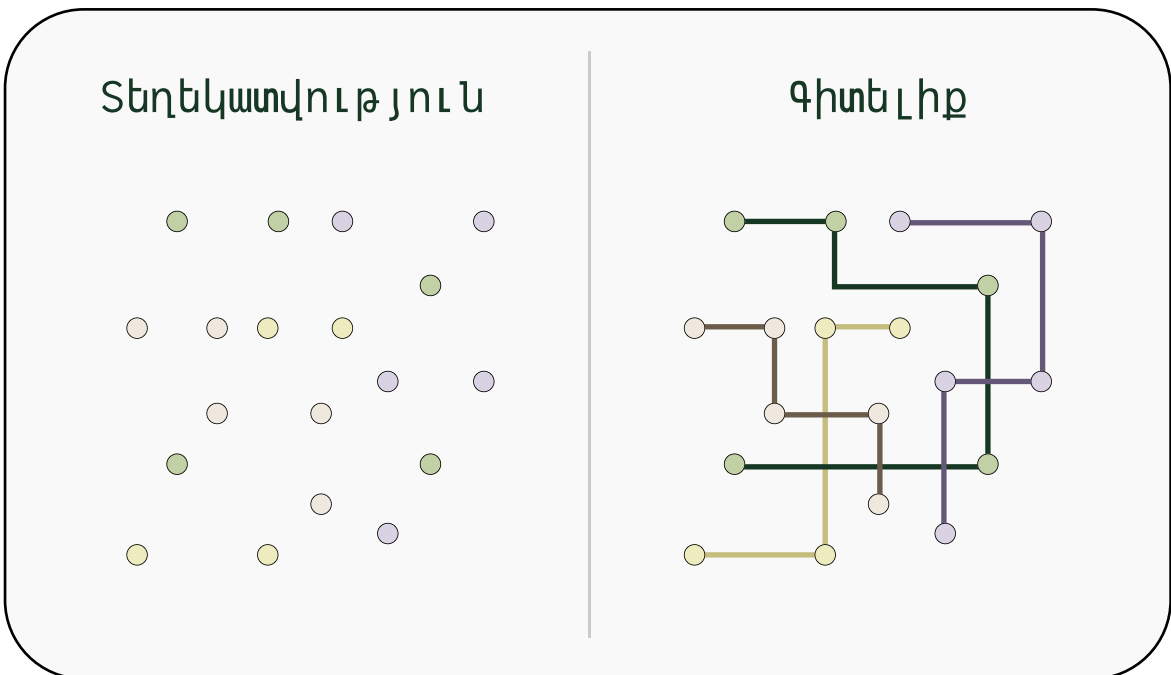
- Դպրոցում պետք է ստանա հուսալի գիտելիքներ՝ շրջակա միջավայրի դեգրադացիա առաջացնող պատճառների և հետևանքների մասին, ինչը հաստատում են նաև նորագույն գիտական դիտարկումների և հետազոտությունների արդյունքները.
- Պետք է ծեռք բերի ճիշտը կեղծ լուրերից տարբերելու ունակություն.
- Կարողանա տարբերակել գիտական ապացույցները անձնական կարծիքներից.
- Պետք է ծեռք բերի գիտական տվյալները վերլուծելու, պատճառահետևանքային կապերը փնտրելու, եզրակացություններ անելու ունակություններ և դրա հիման վրա պետք է կարողանա այդ վտանգի կանխատեսումը 5, 20 կամ 50 տարվա համար.
- Պետք է կարողանա փոփոխություններ մտցնել սեփական կյանքում, որպեսզի նվազագույնի հասցնի իր ներդրումը շրջակա միջավայրի ոչնչացման գործում:

Գիտելիք

տրամադրված ուժ ու ն

Հմտություններ

Տեղեկատվություն

Գիտելիք

10 քայլ դեպի թափոնների նվազեցումը

1

վերամշակեք՝ դեռ նետելու փոխարեն, գուցե ձեր հին էլեկտրոնային տվյալների տարրը վերամշակեք որպես ինչ-որ օգտակար նյութ ձեզ կամ ձեր տան համար:

2

կրկնակի օգտագործում՝ եթե հինը դեռ էլի պիտանի է, շարունակեք օգտագործել այն նորը գնելու փոխարեն:

3

վերանորոգում՝ տեսեք, հնարավոր է, թե ոչ իրի վերանորոգումը նույն իրը գնելու փոխարեն:

4

հոգա՝ - գնված ապրանքը ավելի երկար կդիմանա, եթե հոգ տանեք դրա մասին:

5

արա դու ինքը՝ չես կարող ամեն ինչ գնել; Նայիր շուրջդ ինչ կարող ես անել, նախընտրելի է օգտագործել այն, ինչն արդեն ունենես

6

չգնեք «վոք»՝ օրինակ՝ հրաժարվեք փաթեթավորված սննդամթերքներից, ինչու՞ չեք գնում փայլաթիթեղի մեջ փաթեթավորված բանջարեղեն կամ միրգ; Ավելի լավ չէ՞ շուկայում առաջին ձեռքից գնեք վաճառողից

7

խնդրեք՝ նոր իրեր գնելու փոխարեն, որոնք միայն մեկ անգամ կօգտագործեք, խնդրեք ընկերներից ձեզ անհրաժեշտ իրը

8

Նորից գնել՝ պարտադիր է ամեն ինչ նորն ունենալ: Ոչ, ավելի լավ է ե՛ր դուք ե՛ր մոլորակը լինեք «օգտագործված»

9

փոխանակեք՝ դա շատ լավ միջոց է, որպեսզի լրացնեք կորցրած իրերը ե միևնույն ժամանակ ձերբազատվեք նրանից, ինչն այլևս ձեզ էլ պետք չէ

10

սահմանափակեք գնումները՝ նախքան որեւէ բան գնեք, ինքներդ ձեզ տվեք կարեւոր հարցը՝ դա ինձ պե՞տք է, թե՞ պարզապես ուզում եմ

Առաջադրանքներ աշակերտների համար

Կատարեք սովորական գործողություններ

առաջարկեք. թողեք աշակերտներին
անձամբ հորինեն ակտիվություն, օր.
անտառի մաքրում թափոններից կամ
ուրիշ:

Վորքշոպեր

Կատարեք ստեղծագործական
ակտիվություններ և ցույց տվեք
աշակերտներին, թե ինչպես
օգտագործել այն, ինչ բոլորն ունեն
արդեն. շարունակեք օգտագործել
իրերը դրանք դեն նետելու փոխարեն:
Օրինակ՝ դուք կարող եք դիտել
ոգեշնչող տեսանյութեր YouTube-ում:

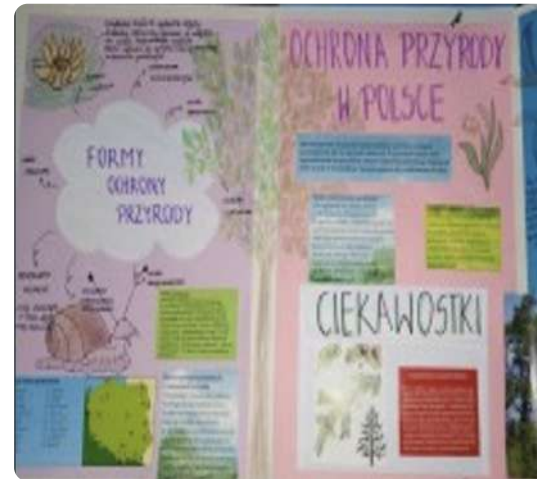
Էկո-հավաքել

ոչ միայն աշակերտները այլև նրանց
ընտանիքի անդամները կարող են օգտվել
հնարավորությունից՝ ընդունեն
մասնակցություն անմիջական
ակտիվություններում և լինեն
հետաքրքրված Էկոլոգիայի և սեփական
հարեանություն բարեկեցությամբ:
Օրինակ՝ հնարավոր է հավաքել շշերի
կափարիչներ և դրանց վաճառքից
ստացված գումարով տեղական
բարեգործության իրականացում:

«Նոթգիրք»

Ի՞նչ է պարունակում «Նոթգիրք»-ը
«Նոթգիրք»-ը յուրատեսակ ուսումնական
թղթապանակ է: Պատրաստվում է
Համեմատաբար Հաստ սովորաթղթից և
ներսում տեղադրված են (սոսնձված են)
տարբեր գրքեր, գրպաններ,
նկարագրողումներ, նշումներ, ինչը
տալիս է Հնարավորություն
կազմակերպել տեղեկատվությունը
հեղինակի գաղափարի և հորինվածքին
համապատասխան:

Ակտիվացման մեթոդները

պորտֆոլիո

METAPLAN

A PROBLEM TO SOLVE

How is it now? _____ _____	How it should be? _____ _____	Why is it not as it should be? _____
---	--	--

WHAT TO DO TO SOLVE THE PROBLEM?

DECISION TRIANGLE

Suggestions for solving the problem _____

A PROBLEM TO SOLVE

What helps to solve the problem? _____	What prevents you from solving the problem? _____
--	---

Անվանումը՝ Նախագծեր ձեզ համար ցանկալի բնակելի տունը

- ✓ Կազմեք Էկոլոգիապես մաքուր նյութերի ցանկ, որոնցով ցանկանում եք կառուցել տունը
- ✓ Նկարագրեք, թե ինչից են պատրաստվում առանձին տարրերը՝ հատակ, պատեր, տանիք, կահույք և այլն:
- ✓ Ստուգել, թե ինչ Էկոլոգիապես մաքուր նյութեր են հասանելի ձեր կողմում՝ որ նյութերն են ձեզ հեշտ հասանելի և նկարագրեք այդ նյութերի դերը ձեր Էկո-շինությունում:
- ✓ Գտեք ոգեշնչող տեսանյութեր առցանց:

Էկոլոգիական շինաշրարությունը կրթությունն է լայն իմաստով:

Կտվորեք նկատել այնպիսի կարևոր հարցեր, ինչպիսիք են՝

01. Ինչ նյութեր են հասանելի տեղում՝ մեզ սովորեցնում է վերլուծել և որոշումներ կայացնել տեղական միջավայրի համատեքստում
02. Ի՞նչ կարող ենք կառուցել այս նյութերով
03. Սովորեցնում է պատասխանատվությունն իր և ուրիշների համար
04. Սովորեցնում է երկարաժամկետ պլանավորում
05. Սովորեցնում է մեզ, թե ինչպես է մեր ընտրությունն ազդում մեր տեղական ճակատագրի վրա

Eco-Puppet Theatre as a Teaching Method

Many household waste accumulates daily and therefore the ecological threats are growing.. Waste management is the most effective way to solve the problem. In order for the learning process to be of interesting to students, we should offer fun, creative and result-oriented teaching.

Initially, I created the Eco-Puppet Theatre in the direction of informal education to enhance environmental education at the school. Later I introduced it in the classroom as a teaching method that enables us to go to several goals at once: students raise awareness of environmental education, learn how to manage waste and use it effectively, at the same time they connect new ideas to knowledge, they have the opportunity to choose (develop themselves or find already existing scenarios), which increases learning involvement and interest in the process.

***The main idea of the method** is that eco puppets are made from cardboard boxes, secondary cloths, old buttons, beads and various waste, which enhances environmental education and environmental skills in students.*

The method consists of several stages.

I Stage **Preparatory Works:**

Presenting the assignment / presenting evaluation criteria / discussion of the product to be created;

II Stage

Assignment content work process (how to develop a scenario)

After discussing a particular topic (e.g. water pollution), a scenario is created. For the script we choose an environment where the action takes place (e.g. river bank), the characters (e.g. fish, girls, boys, etc.), identify the problem (e.g. the contaminated river and its bank) and set the ways of solving the problem (e.g. cleaning the contaminated river bank, banner placement and etc.)

III Stage

Making Eco-Puppets

Presenting the assignment / pWe collect all the necessary resources (cardboard boxes, secondary cloths, sticks, colored paper, brushes, watercolor paints, cutter knife, scissors, glue, etc.) and make the necessary details and patterns.

IV Stage

Preparation for the performance: role distribution / rehearsals;

Presentation of students' works / exhibition organization;

The use of the Eco Puppet Theater method in learning process promotes not only enhancing environmental education in students but also developing emotional, social and functional skills. They become creative, they can see and evaluate the problem from different perspectives, learn teamwork, cooperation, generating new ideas, clearly and substantially express information, freely think, have common responsibility and are very original.

Photos from our workshops

Կազմակերպությունների մասին

Հիմնադրամ վաղվա կայուն օր

Ժամանակակից աշխարհը բաժանված է տարբեր տեսակի հակամարտություններով: Միայն զարգացման նկատմամբ գիտակցված մոտեցմամբ, որը հիմնված է հակամարտության կանխարգելման վրա, հնարավոր է սպասվող աղետի դեմ պայքարել:

Մեր նպատակն է փոխել այն իրականությունը, որում ապրում ենք, որպեսզի դրանում բոլորը գտնեն իրենց տեղը և զարգացումը չառաջացնի բացառություն: Հենց դրա համար էլ ուզում ենք կառուցել կամուրջներ տարբեր սոցիալական, կառավարական և բիզնես ինստիտուտների միջև: Մեր գործունեության կենտրոնում միշտ մարդիկ են, շրջակա միջավայրը, ինչպես նաև զարգացումը, որոնք հիմնվում են տեղական պայմաններին, առանձնահատկություններին և ներառականությանը:

Օրգանական Սևոկակիա

Մենք բնական նյութերի հետ աշխատանքով տարված արհեստավորների խումբ ենք: Մեր նպատակն է օգտագործել տեղական ռեսուրսները առողջ բնակելի տների կառուցման համար: Մենք վերականգնում ենք շինարարական ավանդական մեթոդները և համատեղում դրանք ժամանակակից գիտելիքների և բնական շինարարության հետ: Մենք կարող ենք ինչպես, որ նոր շենքեր կառուցել, այնպես էլ վերանորոգել գոյություն ունեցող հին տները:

Բաղբեյքի

Մենք նախագծում և կառուցում ենք ծղոտե տներ և բնական խաղահրապարակներ:

Մենք ճարտարապետների, դիզայներների, արհեստավորների և արվեստագետների խումբ ենք, ովքեր մասնագիտացված են ծղոտե տների և բնական խաղահրապարակների շինարարության մեջ:

HumanDoc South Caucasus Regional from Georgia

The HumanDoc was created in order to equip society with the necessary knowledge and act together with an informed society to solve global problems. Over the decade, we have successfully implemented many interdisciplinary projects, most of which have aimed to improve community well-being and equal opportunities.

Project financed by

- Visegrad Fund